

MOLDOVA ULUSAL GIDA GÜVENLİĞİ AJANSI'NIN (ANSA)¹ ETİKET GEREKLİLİKLERİ BİLDİRİMİ

“Ulusal Gıda Güvenliği Ajansı'nın kontrolüne tabi malların ülke sınırından geçiş prosedürüne ilişkin Yönetmelik'in onaylanmasına dair [HG938/2018](#) sayılı Hükümet Kararı [EK-3](#)” uyarınca, ilgili ürünler için, üretici/ihracatçı tarafından düzenlenmiş, hayvansal kökenli olmayan tüm gıda ürünlerinin kalitesini ve zararsızlığını teyit eden bir belgenin ibrazı şartıyla gıda güvenliği kontrolüne tabidir.

“[HG938/2018](#) sayılı Hükümet Kararı” madde 11 ve 12 uyarınca, hayvansal olmayan gıda ürünlerinin taşınmasına eşlik eden belgelerde ürünlerin menşe ülkesi, parti numarası (uygulanabilir olduğunda), son tüketim tarihi veya minimum dayanıklılık tarihi veya üretim tarihi ve raf ömrü belirtilmelidir. Bu belgeler, Romence veya uluslararası dolaşım dillerinden biri (İngilizce veya Rusça) olarak düzenlenmelidir.

Aynı zamanda, “[LP279/2017](#) sayılı Gıda Ürünlerine İlişkin Tüketici Bilgilendirmesi Kanunu” Madde 8 uyarınca, ürün etiketinde aşağıdaki bilgilerin belirtilmesi zorunludur:

- a) gıdanın adı;
- b) içindekiler listesi;
- c) bir gıdanın imalatı veya hazırlanmasında kullanılan ve nihai üründe modifiye edilmiş halde dahi olsa bulunan, [LP279/2017 EK-1](#)'de belirtilen veya EK-1'de belirtilen bir madde veya üründen türetilen, alerji veya intoleransa neden olan herhangi bir bileşen veya işlem yardımcı maddesi;
- d) belirli bileşenlerin veya bileşen kategorilerinin miktarı;
- e) gıdanın net miktarı;
- f) gıdanın raf ömrüne ilişkin bilgi:

- son tüketim tarihi veya minimum dayanıklılık tarihi; veya,
- üretim tarihi ve son tüketim tarihi;

- g) özel depolama koşulları ve/veya kullanım koşulları;
- h) madde 7(1)'de atıfta bulunulan gıda işletmecisinin adı veya ticari unvanı ve adresi;
- i) madde 24'te belirtilen durumlarda menşe ülkesi veya menşe yeri;
- j) kullanım talimatları (eksikliği durumunda gıdanın doğru kullanımını zorlaştıracaksa);
- m) partinin tespitine ilişkin bir ibare.

Ayrıca, “[LP306/2018](#) sayılı Gıda Güvenliği Kanunu”nun 7. maddesinin (6) fıkrası, (g) bendi uyarınca, menşenin belirlenmesine izin vermeyen ve takip edilebilir olmayan gıda ürünlerinin ve gıda ürünleri ile temas eden maddelerin, üretilmesi ve/veya piyasaya sürülmesi yasaktır.

¹ Adres: MD- 2009, Mihail Kogalniceanu Str., No: 63, Kişinev, Moldova Cumhuriyeti;
Tel/faks. (+373 22) 26- 46- 40, 29- 47- 30
E-posta: info@ansa.gov.md
Web: www.ansa.gov.md

Aynı zamanda, "[LP50/2013](#) sayılı Yem ve Gıda Mevzuatı ile Hayvan Sağlığı ve Refahı Kurallarına Uyumun Doğrulanması Amacıyla Resmi Kontroller Kanunu"nın 19. maddesi uyarınca, Ajans; diğer ülkelerden gelen, yem ve gıda mevzuatına uymayan yem veya gıda ürünlerini resmi olarak alıkoyar, söz konusu partiden sorumlu yem ve gıda işletmecilerinin görüşü alındıktan sonra, ilgili yem veya gıda ürünleri hakkında aşağıdaki önlemleri alır:

- söz konusu yem veya gıda ürünlerinin imha edilmesini ve 20. madde uyarınca özel işleme tabi tutulmasını veya;
- 21. madde uyarınca ülkeden çıkarılmasını emreder.

"[HG929/2009](#) sayılı Taze Meyve ve Sebzelerin Kalite ve Pazarlama Gerekliliklerinin Onaylanmasına İlişkin Hükümet Kararı" Madde 34 uyarınca, her ambalaj aynı yüzünde gruplandırılmış harflerle aşağıdaki bilgileri taşımalı; işaretleme okunaklı, silinmez ve dışarıdan görülebilir olmalıdır:

1. tanımlayıcı - üretici, paketleyici ve/veya gönderici: ad ve adres, ki bu; ön ambalajlı ürünler hariç tüm ambalajlar için, devlet kayıt kurumu tarafından atanan benzersiz IDNO kodu ile (hemen yanında "üretici, paketleyici ve/veya gönderici" veya eşdeğer kısaltmalar yer alması şartıyla) değiştirilebilir; önceden paketlenmiş ürünlerde ise, "için ambalajlanmıştır" (ing. "Packed for"; rom. "Ambalat pentru") ibaresi veya eşdeğer bir ibare ile sıkı bağlantılı olarak, bir satıcının adı ve adresi belirtilebilir. Bu durumda etiketleme, aynı zamanda üretici, paketleyici ve/veya göndericiye karşılık gelen kodu da içermelidir;
2. ürünün niteliği;
3. ürünün menşei;
 - a) menşe ülkesi ve isteğe bağlı olarak üretim bölgesi veya ulusal, bölgesel veya yerel düzeydeki bölge adı;
 - b) ambalajlar farklı renklerde, çeşitlerde ve/veya ticari türlerdeki, farklı menşelerdeki ürünlerin karışımını içermesi halinde, her bir menşe ülkesinin ibaresi ilgili renk, çeşit ve/veya ticari tür adının yanında görünmelidir;
4. ticari özellikler:
 - a) kategori;
 - b) boyut (eğer kalibrasyon gerekli ise), minimum ve maksimum çaplar belirtilerek veya duruma göre "kalibre edilmemiştir" (uncalibrated) ibaresi ile ifade edilir.

Yukarıda belirtilenler ışığında ve Türkiye Cumhuriyeti'nden Moldova Cumhuriyeti'ne ihraç edilen meyve ve sebzelerin etiketleme ve ambalajlamasına ilişkin birden fazla uygunsuzluğun tespit edilmesinin ardından, Ulusal Gıda Güvenliği Ajansı, yukarıda belirtilen ulusal gerekliliklere sıkı bir şekilde uyulmasını önemle talep etmektedir. Tüketicilerin güvenli gıda ürünlerine erişiminin sağlanması amacıyla Ajans, uygun etiketleme yapılmadan piyasaya sunulan ürünlerde sevkiyatların iade edilmesi önlemlerini uygulayacaktır.

Gelecekteki ithalatlar için yukarıda belirtilen ulusal gerekliliklere uyum zorunludur. Uyulmaması, ithalat yapan ekonomik operatörleri Moldova Cumhuriyeti'nin, aşağıda sıralananlar dahil yasal çerçevesine uymakla yükümlü kılan "[LP105/2003](#) sayılı Tüketicinin Korunması Kanunu" uyarınca, girişimcilik faaliyetinin askıya alınması dahil, ihlal önlemlerinin uygulanmasıyla sonuçlanabilir:

- [LP279/2017](#) sayılı Gıda Ürünlerine İlişkin Tüketici Bilgilendirmesi Kanunu,
- [HG1279/2008](#) sayılı Taze Meyve, Sebze ve Mantarların Ambalajlanması, Taşınması ve Depolanması Teknik Yönetmeliğinin onaylanmasına dair Hükümet Kararı,
- [HG929/2009](#) sayılı Taze Meyve ve Sebzelerin Kalite ve Pazarlama Gerekliliklerinin onaylanmasına ilişkin Hükümet Kararı.